

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **12 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315.

Cena numeru w Toruniu i na prowincji **gr. 20**

Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 — Gdynia, ul. 10 Lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, niedziela 9 kwietnia 1933

Nr. 83

Pięknie brzmiące deklamacje na temat zmian i poprawek w „pakcie czterech“

Paryż, 8. 4. (PAT). W swoim przemówieniu omawiając koncepcję francuską związku art. 19 paktu Ligi z całością tego paktu, Daladier oświadczył, że jest rzeczą najzupełnie słuszną zapobiegać ewentualnym dramatycznym wojennym, trzeba jednak stosować w życiu również te artykuły paktu, które odnoszą się nie do ewentualnych niebezpieczeństw wojny, ale do groźnych zamachów wojennych, mogących wybuchnąć bezzwłocznie. Chodzi tu o artykuł 11, 12, 15 i 16. Historia uczy, że żaden traktat nie jest wieczny. Artykuł 19 paktu usiłował oznaczyć procedurę pokojową, wyrażającą jedynomyślności. Gdyby jedynomyślności ta nie wydawała się dłużej rzeczą konieczną, należałoby się zgodzić, że nie trzeba również odwoływać się do niej w obliczu groźącego niebezpieczeństwa, kiedy niewinnej ofierze napadu należy się natychmiastowa pomoc.

Berlin, 8. 4. (PAT). Cała prasa berlińska ogłasza sprawozdania z przemówienia premiera francuskiego Daladiera, wstrzymując się na ogół od dłuższych komentarzy. Dzienniki zajmują stanowisko przeważnie tylko w tytułach, zaznaczając, że Daladier psuje lub rozwadnia plan Mussoliniego i odrzuca pakt czterech.

Londyn, 8. 4. (PAT). „Manchester Guardian” nie ustaje w zdecydowanej walce przeciwko planowi Mussoliniego. Dziennik rozpoczął serię artykułów, poświęconych projektem szefa rządu włoskiego.

Autor artykułów, wytrawny korespondent genewski dziennika, twierdzi, że w toku rozmów w Rzymie pierwszy plan Mussoliniego uległ, na żądanie Mac Donalda, tylu zmianom, że tekst przedstawiony rządowi francuskiemu, nie był już oryginalnym tekstem Mussoliniego. Gdyby ten

pierwotny tekst Mussoliniego został ogłoszony, to na pewno wywołałby w Europie jeszcze ujemniejszą reakcję. Niewątpliwie Mussolini występując z całym naciskiem z propozycją rewizji granic zaskoczył Mac Donalda, głównym celem wizyty, którego w Rzymie było odciążenie Mussoliniego do Niemiec.

Korespondent twierdzi, iż na zasadzie szczegółowego rozważenia sytuacji w Rzymie doszedł do przekonania, że Mussolinemu nie zależy szczerze na utrzymaniu pokoju. Nie należy przez to rozumieć, że Mussolini pragnie wojny. Sytuacja Włoch

jest tego rodzaju, że wojna bez potężnego sprzymierzenia jest dla nich niemożliwa.

Mussolini doskonale rozumie, że Niemcy jeszcze nie są potężnym sprzymierzeńcem. Połączone siły Francji, Polski i Małej Ententy, przy życzliwej neutralności Rosji, mogłyby pokonać każdą komplikację na kontynencie europejskim. Mussolini zapewne nigdy nie uciekłyby się do wojny, o ile to, czego pragnie, mógłby otrzymać bez wojny. Ale ma on cele, które nigdy nie będą mogły być osiągnięte bez wojny i dlatego zaryzykuje wojnę, gdy tylko Niemcy będą gotowe do niej.

Kronprinz i wnuk Bismarka na usługach Hitlera Jak Niemcy oklamują świat?

Nowy Jork, 8. 4. (PAT). Według prasy nowojorskiej nie ustaje presja ze strony Niemiec na opinię publiczną w Ameryce celem złagodzenia oburzenia na gwałty hitlerowców. Byłby kronprinz wystosował przydługi telegram do znanego niemiecko-amerykańskiego pisarza Sylwestra Virecka, zaprzeczając antyżydowski okrucieństwom. Podobny kablogram do wyższej hierarchii katolickiej w St. Zjedn. wysłał członek rządu Hitlera von Papen i von Neurath. Prezydent Carnegie Endowment for International Peace dr. Butler otrzymał analogiczny kablogram od prezydenta Deutsche Hochschule für Politik i dyrektora amerykańskiego instytutu w Berlinie. Rabin tutejsi otrzymali także podobne zaprzeczenie od rabinatu w Niemiec, które jednakowoż uważane są za wymuszone pogroźkami hitlerowców. W celu zwalczania propagandy hitlerowców kongres żydowski w Ameryce wyłonił Biuro Propagandy. Tysiące dolarów wpływają codziennie do kasy tego biura. na czele którego stoi

dr. Margoshes, redaktor żydowskiego dziennika The Day.

Londyn, 8. 4. (PAT). Hitlerowcy czynią w Londynie wszelkie wysiłki, aby pozyskać konserwatystów i osłabić protesty przeciwko regimowi hitlerowskiemu. W tym celu wysyłają oni do Londynu swych agentów. — Ostatnim emisariuszem propagandy Goebbelsa jest wnuk wielkiego kanclerza ks. Godfried Bismarck. Wyzyskując sytuację, jaką mu daje same jego nazwisko, wygłosił on w Londynie dwa odczyty: w środę wieczorem w izbie gmin przed grupą posłów i lordów, a w czwartek w królewskim instytucie spraw zagranicznych. Mówił on bezładnie o dokonywującej się jakby w Niemczech rewolucji, ale przyparty do muru pytaniami nie potrafił wskazać na żadne przejawy tej rewolucji poza walką rasową przeciwko żydom. Występ Bismarcka wywarł na politykach angielskich jaknajgorsze wrażenie.

Prusy anektują mniejsze państwa niemieckie

Projekt „ścisłego zespolenia” krajów związkowych z Rzeszą

Berlin, 8. 4. (PAT). Gabinet Rzeszy zebrał się wczoraj na naradę celem omówienia szeregu doniosłych prac z zakresu polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Na porządku dziennym znajduje się m. in. projekt ustawy o ścisłym zespoleniu krajów związkowych z Rzeszą. Ustawa uchyla postanowienia konstytucji weimarskiej w zakresie autonomii sejmów krajowych przy wyborze premierów i nominacji gabinetu. Rząd Rzeszy ustanowił autonomię dla po-

szczególnych krajów niemieckich, które ze swej strony mianować będą premierów krajowych. Nominacja innych członków gabinetów krajowych dokonywana będzie przez premiera na wniosek odczołnych sejmów. Wyjątek przewidziany jest dla Prus, gdzie atrybucje namiestnika przejął osobiście kanclerz Rzeszy. W kołach politycznych wymieniają jako kandydata na premiera Prus ministra Goeringa i wicekanclerza Papena.

Bestjałskim napadom hitlerowców na Polaków niema końca Skandaliczna afera w Kolonji

(o) Warszawa, 8. 4. (tel. wł.) Jak już donosiliśmy, poseł polski w Berlinie m. in. Wysocki interwenjował po raz piąty u niemieckiego ministra spraw zagranicznych v. Neuratha w sprawie poszkodowania obywateli polskich w Niemczech. Wśród jaskrawych wypadków traktowania obywateli polskich przez bojówki hitlerowskie wydarzył się m. in. i taki wypadek: Urzędnik konsulatu polskiego w Essen p. S. L. udał się do Kolonji celem załatwienia kilku spraw urzędowych, związanych

z opieką nad obywatelami polskimi, zatrudnionymi jako robotnicy rolni. Kiedy urzędnik konsulatu z prezesem Związku Polskich Robotników Rolnych p. Paczkowskim spożywał kolację w pewnej restauracji, wpadło do lokalu kilku umundurowanych hitlerowców, oteczyli Polaków i wśród wyzwisk wezwali do udania się na przydzium policji. Obu Polaków wywieziono wreszcie przemocą z lokalu na ulicę, popychając i bijąc, tak iż padali na ziemię, zniszczono im ubranie i z-

Silzy

Flormitan

najdoskonalsze w gatunku 1988 Stanisława Wołoszyńskiego

Dalszy spadek marki niemieckiej

(o) Warszawa, 8. 4. (tel. wł.) Wczoraj giełda warszawska zanotowała dalszy spadek kursu marki niemieckiej pod wpływem wiadomości z giełd zachodnich. Wczoraj notowano markę w obrotach prywatnych po kursie 205,70. Jeszcze więcej obniżył się kurs dewiz w obrotach międzybankowych na Berlin. Spadek kursu wynosi 3 zł. czyli 1½%. Zainteresowanie marką bardzo minimalne.

Jak Paryż uczcił zasługi naukowe wice-marsz. Sejmu prof. Makowskiego

Paryż, 8. 4. (PAT). Po drugim wykładzie wicemarszałka Sejmu prof. Makowskiego na temat „Państwo społeczne”, dziekan wydziału prawa uniwersytetu paryskiego prof. H. Berthelemy zwrócił się do prof. Makowskiego z dłuższym przemówieniem, podnosząc jego zasługi dla nauki o prawie i wręczył mu pięknie cyzelowany pamiątkowy medal. Prof. Makowski, dziękując za zaszczytne wyróżnienie, określił je, jako wyraz łączności między nauką polską a francuską. Uroczystość odbyła się w obecności ambasadora Chlapowskiego oraz licznie zgromadzonych przedstawicieli świata naukowego i politycznego.

Podziemny kabel telefoniczny połączy Śląsk z Gdynią

Warszawa, 8. 4. (PAT). Ministerstwo Poczty i Telegrafów przystąpiło do opracowania planu budowy telefonicznego kabla podziemnego i morskiego, który łączyłby Warszawę z Włocławkiem, Toruniem, Grudziądem, Starogardem, Gdynią i Jastrzębią Górą, a następnie przez morze łączyłby Polskę z Danją lub Szwecją. Budowa kabla ma na celu połączenie zagłębia węglowego z portem podziemną linią telefoniczną.

Lotnicy polscy w drodze do Casablanci

Warszawa, 8. 4. (PAT). Wczoraj o godzinie 13,05 wystartowali na samolocie RWD. 5 na zlot algiersko-marokański do Casablanci sekretarz generalny Aeroklubu Rzplitej ppłk. Kwieciński oraz pilot kpt. Hirszbard.

Dr. Hilchen, dyrektor departamentu morskiego zawieszony został w urzędowaniu

(o) Warszawa, 8. 4. (tel. wł.) Dyrektor departamentu morskiego w Ministerstwie Przem. i Handlu dr. Hilchen został na własną prośbę zawieszony w urzędowaniu.

Sprawa ta przedstawia się następująco: — Od pewnego czasu niektóre firmy i osoby prywatne podnoszą skargi i zarzuty przeciw działalności dr. Hilchena. M. in. kilka takich skarg otrzymał prokurator Sądu Okręgowego w Gdyni, który wdrożył dochodzenia w celu ich wyjaśnienia. Dr. Hilchen dowiedziawszy się o tem, zwrócił się z prośbą do Min. Przemysłu i Handlu z prośbą o zawieszenie go w urzędowaniu i zbadanie zarzutów w drodze postępowania dyscyplinarnego. Równocześnie prokurator zawiadomił ministra Przemysłu i Handlu o wszczęciu postępowania. Min. Z. rzeczywiście uwzględnił prośbę dr. Hilchena i zawiesił go w urzędowaniu aż do czasu wyjaśnienia sprawy.

Do aresztu za „Heil Hitler”

Rybnik, 8. 4. (PAT). Sąd starościński w Rybniku w postępowaniu karno-administracyjnym ukarał Maiera Wilhelma zamieszkałego w Rybniku 6-tygodniowym bezwzględnym aresztem oraz Wiktora, kolejarza, zamieszkałego w Bogumicach, powiat Rybnik, 4-tygodniowym bezwzględnym aresztem za prowokacyjne okrzyki „Heil Hitler” oraz za zakłócanie pochodów manifestacyjnych w dn. 5 kwietnia w Rybniku.

Na zjazd urzędników państwowych w stolicy Pomorza

Armia urzędnicza na straży interesów państwa

Z całej Polski zjadą do stolicy Pomorza delegaci Kół Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, aby na swym zjeździe w nadchodzącą niedzielę rozpatrzyć w zechylnie i gruntownie sprawy zawodowe i organizacyjne.

To, że Stowarzyszenie Urzędników Państwowych stolicę Pomorza obrało na miejsce Zjazdu ma swoją wymowę i obywatelskie uzasadnienie. Stąd bowiem wielka armia urzędnicza przez swych delegatów z całego kraju zmanifestuje, że Pomorze dziś jest strażnicą całej Polski, że polski urzędnik państwowy swoją myślą ogarnia cały naród, wszystkie jego ziemie i placówki. Zjazd urzędników w sposób najbardziej kategoriyczny i męski podkreśla wobec całego świata, a zwłaszcza wobec wydających się zapominać o niezłomnych prawach życia sąsiadów naszych zza zachodniej granicy, że Polska nie po to w przeciagu całych stuleci wstała w głąb Pomorza, broniła się przed etnicznością i gospodarczym zniezczeniem i wreszcie po wojnie światowej wróciła do swoich ziem i granic na zachodzie, aby dała się obecnie lub kiedykolwiek w prawach swoich naruszyć lub ograniczyć. I właśnie zjazd toruński powie Niemcom tę prawdę imieniem polskiej rzeszy urzędników państwowych. A w tej deklaracji jak dzwon szpizowy brzmieć będzie zapowiedź, iż urzędnik polski stanie w pierwszym szeregu, ilekroć i kiedykolwiek zajdzie potrzeba odparcia zachwałych uroszczeń nieprzyjacielskich lub zamachów na całość oraz bezpieczeństwo Rzplitej.

Te słowa mocy i zdecydowanej woli urzędnika polskiego, ta deklaracja narodowa rozlegnie się głośno na zjeździe toruńskim. Będzie ona świadectwem, że świat urzędniczy, pełniąc codzienną ofiarę pracę, jest nierozdzielnie złączony z naszą rzeczywistością. Ma to i głębsze znaczenie, które sięga do samych fundamentów zawodowej organizacji urzędniczej. Bo właśnie, to zespolenie się w jednym szeregu w akcji narodowej potwierdza tę prawdę, że w Polsce wszystkie wartości obywatelskie tak samo powinny być silne od wewnątrz, tak samo zjednoczone przy swoich warsztatach pracy, jak są jednolite i zgodne w działaniu gdy Ojczyźnie naszej zagłada w oczy niebezpieczeństwo postronne, gdy wróg czyha, aby zniszczyć nas i okraść.

Nie potrzeba dziś rozwodzić obszernie się o wielkiej roli i wielkich zasługach jak i ofiarnej pracy tej wielkiej armii urzędniczej, która jest jednym z najważniejszych motorów naszego życia państwowego. Każdy z nas wie dobrze, co polski urzędnik wniósł do dorobku narodowego. Na nim, na jego poświęceniu wtedy, gdy była potrzeba, oparliśmy naszą równowagę budżetową. I choć walka z kryzysem najsilniej może ugodziła w urzędnika państwowego, to jednak wytrwał on na posterunku i trwa nadal, biorąc zawsze niezmordowany udział w pracy społecznej. Ten żelazny hart, ta wewnętrzna karność a przede wszystkim świadomość że w chwilach przełomowych potrzebne są i nakazane ofiary na rzecz wspólnego nam i lepszego jutra to wszystko z tej wielkiej armii urzędniczej stworzyło jedną z czynnych i zwycięskich sił w opanowywaniu ciężkiego przesilenia gospodarczego. W

Manewry „sportowe“

Biurowo donosi, że dyrektorowie instytucji wychowania fizycznego na wyższych uczelniach niemieckich zebrani na kursie przeszkoleniowym w szkole „sportu terenowego“ w Doberitz wypowiedzieli się za wprowadzeniem sportu terenowego do programu studiów akademickich.

Wszystkie wyższe uczelnie i związki studenckie muszą przeznaczyć niezbędny na to czas, a kurs wyszkolenia musi objąć wszystkich akademików. Równocześnie prasa ogłasza okólnik komisarycznego ministra spraw wewnętrznych w Prusach polecający udzielanie specjalnych urlopów urzędnikom, udającym się na „kursy sportu terenowego“ organizowane przez kuratorium przysposobienia młodzieży

porównaniu z tem, co działo się zagranicą — urzędnik polski dał najlepszy przykład i dowód, jak pojmuje swoją rolę w życiu państwowym, i jak twórczym elementem jest w tem właśnie życiu, gdy zagroziło wielkie niebezpieczeństwo — kryzys.

Witamy serdecznie przybywających na Zjazd do Torunia przedstawicieli świata urzędniczego. Witamy ich w tem głę-

bokiem przeświadczeniu, że te same istotne i doniosłe cele będą przyświecały Zjazdowi, jakie kierowały organizatorami, gdy na miejsce swych obrad wybrali stolicę Pomorza. Są to cele, które zawsze i wszędzie nierozdzielnie łączą całe społeczeństwo w pracy dla dobra państwa i dla wspólnego nam wszystkim dobra zbiorowego.

Sami sobie

Z działalności Stowarzyszenia Urzędników Państwowych

Stowarzyszenie Urzędników Państwowych R. P. istnieje od 1919 roku, a więc ma za sobą 14 lat pracy społeczno - zawodowej dla dobra urzędników państwowych.

Stowarzyszenie jest jedyną organizacją urzędniczą, dającą warunki solidarnego skupiania w pracy społeczno - zawodowej, ponieważ jest organizacją ogólną - zawodową, nie uwzględniającą różnic terytorjalnych, dykasteryjnych, cenzusowych itd.

Stowarzyszenie jest organizacją ściśle niezawisłą, całkowicie bezpartyjną, rządzącą się zasadami szczerze demokratycznymi, przestrzegającą zasad lojalności wobec Państwa i poświęconą wyłącznie pracy dla dobra urzędników państwowych.

Stowarzyszenie daje członkom swoim: a) stałą, czujną, doświadczoną i rzeczową obronę interesów zawodowych zarówno w znaczeniu ogólnym, jak i w znaczeniu obrony każdej jednostki, wymagającej lub potrzebującej pomocy.

b) zorganizowaną i autorytatywną reprezentację wobec Rządu, ciał ustawodawczych, prasy i wszelkich innych ośrodków opinii społecznej.

c) pomoc kuracyjną w „Domu Zdrowia“ w Zakopanem oraz dogodne warunki wypoczynku letniego w szeregu prowadzonych przez siebie corocznie letnisk jak np. w Ciechocinku, Kosowie, Kazimierzu, Uniejowie, Burszyskach itp. Poza to — ulgowe warunki w uzdrowiskach i letniskach innych organizacji.

d) odprawy pośmiertne w wysokości 300 zł dla rodzin członków ze specjalnego Funduszu Pomocy Koleżeńkiej.

e) pomoc kredytową przez organizowane przy Stowarzyszeniu lub z inicjatywy albo przy pomocy Stowarzyszenia instytu-

cje kredytowe (kasy pożyczkowo - oszczędnościowe, Bank Urzędniczy lub fundusze własne).

f) pomoc w ulgach wpisów szkolnych, w nabywaniu książek i pomocy szkolnych, w obniżkach prenumeraty czasopism oraz w ulgach przy nabywaniu wydawnictw zawodowych.

g) ulgi teatralne i kinowe w stolicy i na prowincji.

h) pomoc prawną w postaci poradni własnej, dostarczania obrońców w instancjach dyscyplinarnych, pomocy w procesach przed Trybunałem Administracyjnym.

i) kluby towarzyskie oraz sportowe w różnych ośrodkach, zależnie od inicjatywy lokalnej.

j) poradnię „Dobre Mieszkanie“, poświęconą zagadnieniom praktycznym w zakresie urzędowania i doskonalenia warunków mieszkaniowych.

g) własny organ zawodowy „Życie U-



rzędnicze“, oraz obsługę prasową w sprawach zawodowych dla całej prasy polskiej. h) tanie i wygodne pokoje gościnne w lokalu własnym w Warszawie dla wygody przybywających do stolicy kolegów i ich rodzin.

Stowarzyszenie ogarnia coraz szersze pola działania, a w szczególności rozwija działalność samopomocy koleżeńkiej i ułatwiania egzystencji członków w przeżywanych ciężkich czasach. Byt i rozwój Stowarzyszenia zależy od świadomości i ofiarności ogółu urzędników. Ten rozwój może być dalej potęgowany solidarnym wysiłkiem ogółu, propagandą idei i korzyści pracy stowarzyszonej, wzmaganiem środków organizacyjnych i zwiększaniem inicjatywy. Urzędnicy mogą i powinni dać to Stowarzyszeniu, czyli dać to samym sobie.

Niech nikogo nie brakuje na froncie pracy dla Stowarzyszenia!

Program obrad

Zamknięcie zjazdu w poniedziałek

Walny zjazd delegatów Kół Stowarzyszenia Urzędników Państwowych RP., który odbędzie się w Toruniu w nadchodzącą niedzielę dnia 9 kwietnia r. poprzedzi uroczyste nabożeństwo o godzinie 8.30 w kościele katedralnym św. Jana, ul. Żeglarska. Po skończeniu nabożeństwa uczestnicy zjazdu udadzą się pochodem przed pomnik Kopernika na Rynku Staromiejskim, gdzie nastąpi złożenie wieńca.

Otwarcie zjazdu odbędzie się w sali Teatru Polskiego o godz. 11-tej.

Program części pierwszej obejmuje: otwarcie zjazdu; ukonstytuowanie się prezydium; —

przemówienia powitalne, referat pt „Rola i zadania urzędnika państwowego“.

W części drugiej po przeczytaniu protokołu Walnego Zjazdu Delegatów dnia 10 i 11 bm. nastąpi wybór komisji mandatowej. Dalszy porządek obrad obejmuje: sprawozdania: Zarządu Głównego; głównej komisji rewizyjnej, sądu koleżeńkiego; wybory członków komisji wyborczej; powołanie komisji zjazdowych, projekt budżetu na rok 1933; wnioski zgłoszone przez koła w przepisany terminie.

Po przerwie obiadowej rozpoczyna się o godzinie 16-tej obrady komisji zjazdowych, które toczyć się będą w salonach oficerskiego kasyna garnizonowego przy ul. Żeglarskiej 8.

II DZIEŃ ZJAZDU:

W poniedziałek w drugim dniu zjazdu rozpoczyna się o godz. 10.30 w oficerskim kasynie garnizonowym przy ulicy Żeglarskiej 8 obrady plenarne, które obejmą: sprawozdanie komisji zjazdowych; sprawozdanie komisji wyborczej i wybory, poczem nastąpi zamknięcie zjazdu.

1 maja — dniem pracy w Niemczech

Dzień 1 maja będzie w całej Rzeszy obchodzony uroczysto jako „dzień pracy Niemiec“. Dzień ten ogłoszony będzie za święto narodowe niemieckie. Partja narodowo-socjalistyczna w dniu tym zwoła w Berlinie wielki wiec publiczny, na którym kanclerz Hitler odczyta manifest do narodu. Oredzie będzie transmitowane przez wszystkie rozgłośnie niemieckie. W manifestacjach berlińskich ma wziąć udział pół miliona osób. Podobne obchody będą zorganizowane przez narodowych socjalistów w całych Niemczech.

Znal wiele tajemnic...

„Arbeiter Ztg“ donosi, że zastrzelony pod Kufsteinem, dr. Bell był informatorem katolickiego dziennika wychodzącego w Monachium pt. „Der gerade Weg“. Dr. Bell był też ścigany przez narodowych socjalistów i za to, że znalazł wiele tajemnic stronnictwa narodowo-socjalistycznego.

„Arbeiter Ztg.“ powtarza wersję, jakoby dr. Bell zaprzyjaźniony był ze „sprawcą“ pożaru Reichstagu Luebbe'm.

RADION BIELI JAK SŁOŃCE!

A PRZEDTEM NAMOCZYĆ W PROSZKU SCHICHTA

RADION ZNOWU STANIAŁ
1 PACZKA 80 GROSZY

Aktywa		Bilans per 31 grudnia 1932 r.		Pasywa	
	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Gotówka i obce waluty	127.211,23		Kapitał akcyjny		5.000.000,—
Banki emisyjne	1.526.139,69		Fundusz rezerwow I		66.805,11
Banki i bankierzy	1.653.350,92	3.878.144,95	Fundusz rezerwow II		250.000,—
Papiery wartościowe gwarantowane przez Państwa	2.224.794,03		Wierzyciele:		
Weksle		536.303,08	z terminem do 7 dni	2.689.687,30	
Weksle protestowane		2.241.460,14	z terminem do 3 miesięcy	1.282.187,27	5.469.392,57
Dłużnicy:		58.136,91	z terminem ponad 3 miesiące	1.497.518,—	
a) zabezpieczone towarami wzgl. w inny sposób	7.318.568,61	7.479.693,99	Banki „loro”		888.477,21
b) niezabezpieczone	161.125,38	981.965,08	Weksle redyskontowane		764.466,96
Sumy przechodnie łącznie z terminowymi transakcjami dewizowymi	762.749,30		Zobowiązania z tyt. rembursów i akceptów		2.134.101,02
Nieruchomości	16.685,—	746.064,30	Sumy przechodnie łącznie z terminowymi transakcjami dewizowymi		1.113.770,11
2% amortyzacji		1,—	Zysk:		
Ruchomości:			Pozostałość z r. 1931	13.976,77	
Dłużnicy z tyt. gwarancji	G 91.671,60		Czysty zysk	220.779,70	234.756,47
Dłużnicy z tyt. akredytyw	G 10.253,84		Wierzyciele z tyt. gwarancji	G 91.671,60	
	G 101.925,44		Wierzyciele z tyt. akredytyw	G 10.253,84	
				G 101.925,44	
		15.921.769,45			15.921.769,45

Rozchody		Rachunek strat i zysków na dzień 31. grudnia 1932 r.		Przychody	
	Gld.	Gld.		Gld.	Gld.
Koszty handlowe	402.871,77		Pozostałość z r. 1931	13.976,77	
Podatki	138.517,40		Odsetki	735.630,46	
Odpisy na dłużnikach	G 230.044,—		Prowizje, różnice kursowe, etc.	273.267,41	
Odpisy na gmachu bankowym	G 16.685,—				1.022.874,64
Zysk	1.022.874,64				

Gdańsk, dnia 11-go lutego 1933 r.

THE BRITISH AND POLISH TRADE BANK A.-G.

RADA NADZORCZA:
Dr. Górecki Roman.

ZARZĄD:
Wacław Konderski Philip F. Rann.
Zastępca: Aleksander Kowalski.

1941

Szanownej Klienteli, donoszę, iż z dniem dzisiejszym otworzyłem **detaliczną sprzedaż wódek wszystkich gatunków.** Staraniem moim będzie zadowolnić życzenia Szanownych Odbiorców, których proszę o poparcie.
Piotr Szymczak.
1936 Grudziądz, Stara 18, tel. 266.

DROGERJA
POD ORŁEM
w WEJHEROWIE, ULICA SOBIESKIEGO
poleca
Farby, nokosty i przrbory malarskie.
Mydła toaletowe i perfumy
w wielkim wyborze.

R. STENZEL
PIEKARNIA I CUKIERNIA
Bydgoszcz, Jena Kazimierza 3. - Tel. 2307
Filja ulica Gdańska 28.
CUKIERNIA I KAWIARNIA
ul. Gdańska 5, tel. 343
poleca 1923
wysmienitą kawę i wyborowe ciastka.

Farby, Lakieru, Pokostu, Krede
oraz wszelkie przybory malarskie, kupuje się najkorzystniej
w specjalnym składzie farb i lakierów
L. E. HANCZEWSKI
Drogerja Pod Orłem
Grudziądz, ul. Toruńska 10 - Tel. 673.

Wydzierżawienie polowania.
Nizej podpisany ogłasza niniejszem, że polowanie na terytorjum 1952
Spółki Łowieckiej gminy Jeleńskiejhuty
zostanie w czwartek, dnia 20 kwietnia 1933 roku o godz. 15-tej w biurze Sołectwa w Jeleńskiejhucie na przeciąg 6 lat, to jest od 20 4. 1933. do 19 4. 1939. przez licytację wydzierżawione.
Warunki dzierżawy polowania włożone są do publicznego pszełądu w biurze sołectwa w Jeleńskiejhucie od 6 bm. do czasu licytacji włącznie.
Jeleńskahuta, dnia 3. IV. 1933 r.
Przewodn. Spółki Łowieckiej (-) Hinz.

Wełnę drzewną
we wszelkich grubościach oraz kompl. zbite skrzynie dostarcza
Parowa Fabryka Skrzyń Włocławek. 1977

Kto ma interesy we Lwowie i Małopolsce Wschodniej
Kto z kupców i przemysłowców chce, aby Firma jego stała się znaną w kołach istotnie poważnych i organizujących życie niech się ogłosi w dzienniku
„Słowo Polskie”
LWÓW, ul. Zimorowicza 15.
1904

Posiadłość okolo 300 morgów
w okolicy Warlubia, zabudowania masywne, młyn wodny, od zaraz do wydzierżawienia.
Informacji udziela: 1946
Danziger Tren-hand, Aktiengesellschaft, Gdańsk, Langgasse 32, I.

Tylko do Świąt!
Wina krajowe, koniaki i likiery
1965 po cenach fabrycznych
St. Zimoch
Skład Win i Delikatesów
Bydgoszcz, Niedźwiedzia 7, telefon 1648.

Próbki reklamowe gratis
Herbata o 30% taniej
Urządziwszy własną pakownię herbaty najszlachetniejszych gatunków w pierwszorzędnym plantacji mam możność obniżyć cenę o 30%
Stanisław Grelewicz
Toruń
Wielkie Garbary 19 tel. 853
Import Herbaty Palarnia kawy
Delikatesy i wina krajowe. 1583

J. J. GOERDEL
(właśc. E. Matecki)
Długa 10. Bydgoszcz Tel. nr. 14.
— Rok założenia 1811 —
Handel Win i Spirytualji
Wina węglerskie, białe i czerwone Bordeaux, wszelkie reńskie Południowe i Szampańskie.
1964
Specjalność:
wina węglerskie.
Na stół święconki różnorodne wina i likiery. Zaprzysiężony dostawca win mszalnych.

Najnowsze **WIOSENNE MODELE** **FUTER!**
KURTEK - PŁASZCZY - KOŁNIERZY znajdziesz **W BYDGOSZCZY** w najsolidniejszej i największej firmie
CH. RAPAPORT i SKA
UL. DWORCOWA 33, Tel. 21-13
firma po powiększeniu zapasów skór i sprowadzeniu najnowszych modeli - uruchomiła **PRACOWNIE KUŚNIERSKA** pod fachowem kierownictwem mistrza-krojczego firm Paryskich i Warszawskich p. Bernarda. — Prosimy o zwiedzenie interesu bez obowiązku kupna, celem oglądnięcia najnowszych dotąd niewidzianych modeli których w oknie nie wystawamy 1949

Największy wybór 1569
kamgarnów bielskich
po cenach fabrycznych poleca **I. Augustyniak**
(BAZAR TORUNSKI, dawniej Cz. Buza).

